

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی و درمانی اردبیل
دانشکده پزشکی

پایان نامه

برای دریافت درجه دکتری حرفه ای در رشته پزشکی

موضوع

**بررسی مقایسه‌ای درمانهای اندوسکوپیک با درمان دارویی زخمهای
خونریزی دهنده حاد دستگاه گوارش فوقانی در بیماران بستری
شده در بیمارستان ۲۳ مسکو از سال ۲۰۰۳-۱۹۹۸**

استاد راهنما:

دکتر عباس یزدانبد

استاد مشاور:

دکتر احد اعظمی

نگارش:

صادق اسفرم مشگین شهر

تقدیم به:

روح پدر عزیزم؛

محکم ترین و استوارترین پشتوانه ام
به پاس لحظه لحظه آسایش و آرامش زندگیم.

تقدیم به:

مادر عزیزم؛

همراه همیشگی لحظات پر فراز و نشیب زندگیم
به پاس تمام زحمات و شب زنده داریهایش.

تقدیم به :

استاد ارجمند؛

جناب آقای دکتر عباس یزدانبد،

که بر افتخار شاگردیش در این مدت ، به خود میبالم

فهرست مطالب

عنوان	صفحه
چکیده	
فصل اول : طرح تحقیق	
مقدمه	۲
بیان مساله	۲۶
تعریف واژه ها	۲۷
ملاحظات اخلاقی	۲۸
اهداف و فرضیات	۲۹
فصل دوم: پیشینه تحقیق یا بررسی متون	
مبانی نظری	۳۱
مطالعات ایران	۳۱
مطالعات در جهان	۳۲
فصل سوم: مواد و روشها	
نوع مطالعه	۳۵
جامعه آماری و روش نمونه گیری	۳۵
نمونه مطالعه	۳۵
روش گرد آوری اطلاعات	۳۵
روش تجزیه و تحلیل داده ها	۳۵
خصوصیات عمده تشکیل مواد	۳۶
فصل چهارم: نتایج	
نتایج	۴۲
فصل پنجم: بحث و نتیجه گیری	
بحث	۶۳
نتیجه گیری	۶۶
پیشنهادهات	۶۷
خلاصه انگلیسی	
منابع	۶۸
	۶۹

فهرست نمودار

عنوان	صفحه
نمودار شماره ۱-۴	۴۵
نمودار شماره ۲-۴	۴۶
نمودار شماره ۳-۴	۴۷
نمودار شماره ۴-۴	۴۸
نمودار شماره ۵-۴	۴۹
نمودار شماره ۶-۴	۵۰
نمودار شماره ۷-۴	۵۱
نمودار شماره ۸-۴	۵۲
نمودار شماره ۹-۴	۵۳
نمودار شماره ۱۰-۴	۵۴
نمودار شماره ۱۱-۴	۵۵
نمودار شماره ۱۲-۴	۵۶
نمودار شماره ۱۳-۴	۵۷

فهرست جداول

عنوان	صفحه
جدول شماره ۱-۴	۵۸
جدول شماره ۲-۴	۵۹
جدول شماره ۳-۴	۶۰
جدول شماره ۴-۴	۶۱

بررسی مقایسه ای درمانهای اندوسکوپیک با درمان دارویی زخم های خونریزی دهنده حاد

دستگاه گوارش فوقانی در بیماران بستری شده در بیمارستان ۲۳ مسکو ۲۰۰۳-۱۹۹۸

نویسنده: صادق اسفرم مشکین شهر

استاد راهنما: دکتر عباس یزدانبد

استاد مشاور: دکتر احد اعظمی

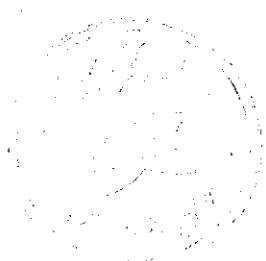
مقدمه و هدف: معالجه زخمهای گاستروئودنال در علوم پزشکی مخصوصاً در بخش های جراحی نکته قابل توجهی است که از سالهای متمادی در رفع این مشکل تلاشهای فراوانی صورت گرفته است. این پژوهش در صدد تعیین استفاده صحیح و انتخاب درست داروهای خاص و متدهای اندوسکوپی مفید و تاثیرات آنها می باشد.

مواد و روشها: مطالعه حاضر مطالعه کارآزمایی بالینی است که نمونه ها بصورت Retrospective و Perspective مورد بررسی قرار گرفته ند جامعه مورد مطالعه کلیه بیماران مبتلا به اولسر معده مراجعه کننده به بیمارستان ۲۳ مسکو بودند. حجم نمونه با استفاده از فرمولهای آماری ۱۰۰۰ بیمار بدست آمد. تعداد ۷۰۹ مورد را با مراجعه به پرونده های پزشکی موجود در بیمارستان ۲۳ مسکو و تکمیل اطلاعات و ۳۰۹ مورد را نیز به صورت آینده نگر با انجام روشهای درمانی مورد نظر، مورد بررسی و پژوهش قرار گرفتند. برای آمارگیری و آنالیز بیماران از برنامه Microsoft Excel 2002 و برنامه Statistica S-O استفاده شده است.

یافته ها: متوسط سنی بیماران مورد مطالعه $51/2 \pm 19$ بودند. ۷۸/۱٪ بیماران مرد و ۲۱/۹٪ بیماران زن بودند. ۴۸/۵٪ بیماران سابقه یکبار اندوسکوپی را داشتند که ۱۴۶ بیمار بطور اورژانسی عمل جراحی شدند. استیل شدن هموستاز در استفاده اندوسکوپی لیزری فتوکوآگلوسیونی حدود ۲۵/۰٪، استفاده از متد الکتروکوآگلوسیون ۴۹/۵٪ و متد تزریقی حدود ۳۸/۹٪ بوده است. متدهای دوگانه تزریقی و الکتروآگلوسیون حدود ۴۲/۵٪ بوده است. هموراژی Forrest Ia بعد از الکتروکوآگلوسیون و به فرم تزریقی و ترکیبی به ترتیب ۸۷/۵٪، ۸۳/۳٪ و ۶۰٪ بوده است.

بحث و نتیجه گیری: براساس نتایج این مطالعه مشخص شد که بالاترین ریسک هموراژی مجدد در اولسرهای خونریزی دهنده گاستروئودنال در ۹۵٪ مواقع بستری در خونریزیهای تیپ III و IV بوده است و بر حسب طبقه بندی APACHE III در سنین ۸۵ سال می باشد همچنین می توان گفت که متدهای موثر اندوسکوپیک در اولسرهای مراحل ابتدایی تر موثرتر از اولسرهای مراحل پایانی تر می باشد بهر حال مشخص شد که روشهای کنسرواتو قادرند که بیماران مبتلا به هموراژی گاستروئودنال را بر پایه فاکتورهای پاتولوژیک به نحو موثر و با موفقیت بهبود ببخشند. پیشنهاد میشود مطالعات کاملتری در تائید نتایج این مطالعه انجام شود.

کلمات کلیدی: خونریزی گاستروئودنال، درمانهای دارویی، درمانهای اندوسکوپی

فصل اول

طرح تحقیق

مقدمه

بیان مساله

تعریف واژه ها

اهداف و فرضیات

مقدمه

خونریزی از دستگاه گوارش ممکن است به ۵ شکل تظاهر یابد. هماتمز استفراغ خون روشن یا به رنگ قهوه ای است. ملنا به مدفوع سیاه ، قیر مانند و بدبو اطلاق شود. هماتوشیزی به دفع خون روشن یا قهوه ای رنگ از رکتوم گفته می شود. خونریزی گوارش مخفی در غیاب خونریزی آشکار و با بررسی مدفوع (مثلاً بوسیله آزمون گایاک) مشخص می شود. سرانجام، بیماران ممکن است تنها با نشانه های از دست دادن خون یا کم خونی نظیر احساس سبکی سر، سنکوپ ، آنژین یا تنگی نفس مراجعه کنند(۱).

در ایالات متحده و اروپا میزان بروز سالانه بستری های بیمارستانی به دلیل خونریزی از دستگاه گوارش فوقانی تقریباً ۰/۱٪ و میزان مرگ و میر در حدود ۱۰٪ است. بیماران به ندرت بواسطه از دست دادن خون فوت می کنند؛ در عوض، علت اصلی مرگ آنها، تشدید سایر بیماریهای زمینه ای می باشد. میزان مرگ و میر بیماران زیر ۶۰ سال به غیاب بدخیمی یا نارسایی اعضا کمتر از ۱٪ است(۲).

جهت درک علت خونریزی گاستروودودنال و پاتوژن آنها در ابتدا با مبانی جنین شناسی ، بافت شناسی و آناتومی و فیزیولوژیک دهده و دوئودنوم آشنا می شویم.